

1941 APR. 10.

Talentz

VII

PATAJ

IFJU EVEK

BETŰREJTVE NYEK.

(Egyenként 2 pont.)

Bokor András

Apropórium Z
p

Csermely Egon

Látszó ZUZ PE

Egri Kornélia

függöny Y
lóg

Ledzéni András

Betűrejtvény dug y
v

Borbély Károly

Kendő Kigyelmed Ő

Pottyondy Tamás

Vörösmarty Szín Csipett hy

Vajda Gizi

Csokor C A I
o o o o o o
o o o o o o

Tóth Antal

Rigo óóóóóóóó R

Pontversenyünk állása :

Albrecht Győző 188, Algöver Mihály 186, Antalics Andor 18, Babják Sándor 33, Barta István 27, Bányai László 163, Becskő Zsuzsanna 22, Békei Imre 47, Bokor András 54, Borbély Károly 187, Czinkotszky István 138, Csermely Egon 178, Egri Kornélia 152, Farkas János 145, Fábry László 17, Fedor Éva 94, Finta István 19, Frankó Tibor 13, Gálik József 140, Gedőváry Lilike 121, Géhring János 18, Hankó Pál 140, Harsányi László 56, Hegyi István 161, Herrstein Gyula 188, Hibbey Csaba 188, Horváth László 81, Hrabovszky Mihály 189, Jankó Miklós 187, Jekisa Ervin 105, Kahl Henrik 18, Karácsony Gyula 47, Kelemen Tamás 189, Kemenczei Albert 17, Kílczer Gyula 189, Kiss Gyula 14, Kliment Z. Miklós 27, Kossuth Tivadar 168, Kovách Győző 19, Kovács András 27, Kovásznai Vajna Kálmán 103, Kucsmann Árpád 189, Labossa Lajos 71, Laub János 112, Ledzéni András 184, Lutz Mária 19, Macher

Frigyes 171, Manninger Ernő 136, Marton György 46, Máczay Lajos 168, Miklós János 4, Mórítz Péter 92, Odorfer Magda 189, Orbán Tamás 77, Papp László 104, Pass Irén 52, Pataki Lenke 27, Polgár Sándor 66, Pummer Iván 22, Radó Denise 2, Réthy Béla 140, Réti Ernő 187, Sándor Judit 168, Schmidt Gusztáv 74, Schrauf Ernő 185, Steiner Gábor 189, Steiner Henrik 45, Szabó József 149, Szabó Zoltán 107, Szalay Endre 58, Szatmáry Antal 20, Szeberényi Tamás 22, Szemmelroth János 74, Tamási Zoltán 140, Tardy Edit 50, Terray László 186, Tomcsányi Gábor 104, Tomola György 27, Tóth Antal 6, Träger Herbert 168, Túröczy Erzsébet 188, Ulbrich Sándor 35, Unger László 154, Vajda Gizella 135, Valent Béla 189, Varga György 33, Varga K. György 189, Wagner Ibolya 105, Wagner János 27, Weinbrenner Rudolf 27, Weiszler Edit 112, Zelenyánszky András 189, Zsitvay László 141, 9

Elp: 27, 22, 27, 37, 27, 29, 21, 26
49, 76, 113, 110, 169, 190, 216

IFJÚ ÉVEK

BUDAPEST, 1941. ÁPRILIS.

XIX. ÉVFOLYAM 8. SZÁM.

Husvét hajnalán

Alig várták, hogy jöjjön a reggel,
s most bánatosan, illatos kenetekkel
sírva sietnek a sír felé hárman,
epesztő, emésztő, roskasztó gyászban.
Im ébred az élet és támad a nap már;
A madarak kara csak egy fénylő sugarat vár
és csattog az ének, száll által a légen
fel, fel az ég fele... Csakúgy mint régen.

Krisztus a kereszten.

Jaj, az a régen! Ne fájna az emték?
Mikor a Mester előttük ment még
és ajkán az élet igéi fakadtak
és szomjazóknak, a fáradtaknak!
Volt-e valaha riasztóbb álom,
mint ez a három nap, ez a három;
mikor aki folyvást csak életet mentett,
vad, gyilkos kezek fogják meg a Szentet,
vizzik diadallal a főpap elébe,
rágalmat, gúnyt vágnak a tiszta szemébe
és suhog a korbács és csattog az ostor.
Hol, aki megvédje, a hős, az apostol?
És az Atya hallgat? Mély csend ül az égen
s most hajnallik újra csak. Úgy-úgy, mint
[régen]

Hogy hurcolták! Mint egy gonoszlevőt.
S még volt, aki gúnnyal nevette Ót,
amint a tövistől a vére kicsordul,
s úgy kell felemelni az utcai porbul.
Köpdősve, gyalázva a fára szegezték,
de Ó ugyanaz volt, ott is szeretett még,
ott fenn a kereszten, anyát és poroszlót.
könnyet hullajtót és gyilkos sebet osztót.
Ó jaj, a halálig mindig szeretett!
Viszik az illatozó kenetet
és sírva sietnek a sír felé hárman,
nagyapónteki gyásszal husvétii sugárban.

Hogy látnák szemükben keserű könnyek-
milyen csodálatos ez a reggel. [kel,
A pálmafák két szegélyén az útnak
súgva-búgva valami titkot tudnak.
A virágok át harmatkönnyeken
már lálják felragyogni fényesen
az élet napját s azt hirdeti minden:
A sírban nincsen. A sírban nincsen!

Ők mégis mennek. Gyászolva, sírva.
Betekinteni egy üres sírba,
az angyal előtt döbbenve megállni:
Feltámadott, élő Mesterre találni.

Husvétkor, ha nincs még husvétii szíved,
a nagyapóntekit vedd, vedd és vigyed
könnyesen, aggódón, búsan, amint van,
s keresd a Krisztust, keresd a sírban!
Nem, úgysem fogod megtalálni ottan.
Eléd fog állani feltámadottan.

Túrmezei Erzsébet.

AZ AJTÓ

„Az ajtó nyílik és csukódik. Valamit mindig átenged vagy kizár. Hány ajtónyitás rögződik emlékezetünkbe nyolc esztendő alatt! Mikor először nyitottuk ki az osztály ajtaját... Mikor utoljára csukódott mögöttünk... Mikor a későn jövők szégyenével tettük kezünket a kilincsre, vagy egy jó felelet diadalérzetével tártuk fel magunk előtt. Hányszor szeretttük volna, hogy nyílják már és nem nyílt. Hányszor, hogy ne nyílják és nyílt.

Minden ott marad az osztályban, de az ajtó elkísér bennünket az életbe is. Mindenütt ajtókkal találkozunk. Nyitott vagy zárt, szíves vagy szívtelen, díszes vagy dísztelen, széles vagy keskeny, erős vagy erőtlen ajtókkal. Sokszor évtizedekig sóvárgunk egy ajtó után s mikor megnyílt, szeretnénk mielőbb újra kívül lenni rajta. Sokszor évtizedekig járkalunk egy-egy nyitott ajtó mellett s csak mikor bezárult, vesszük észre, mit veszítettünk, hogy nem mentünk be rajta. Nemcsak a házakon, a szíveken, társadalmi osztályokon, érvényesülési területeken, szellemi és lelki világokon, mindenütt ajtók, ajtók és ajtók...

Az ajtók jelentőségét mi sem mutatja inkább, mint hogy a világ Megváltója is Ajtónak mondta önmagát. Csak Rajta keresztül, csak Általa és Vele léphetek át a halál birodalmából, az Élet birodalmába. Köröskörül bezárt, égisz érő sziklafalakkal elrekesztett ország volt a halál birodalma. Nem tudott rést törni rajta sem a piramisépítő királyi hatalom, sem az égisz lobbanó emberi szellem ereje, sem az ész hangyaszorgalmú munkája évezredek által. De Ajtó nyílt rajta, az egyetlen ajtó! Egy sírboltnak hatalmas kövel eltorlaszolt, őrző hatalom által lepecsételt ajtaja megnyílt s akit elnyílt, valósággal és véglegesen elnyílt a halál, Isten akaratából előjött újra élön és diadalmasan! S Ő, a feltámadott, megdicsőült Úr, Ő az egyetlen Ajtó! Azóta minden ajtó Őreá figyelmeztet. Minden ajtó Őfelé vezet. Minden ajtó az Ő képét viseli...”

Ezt a husvétii örömhírt susogta nekem az osztály ajtaja, ahogy emlékező körutamon megálltam előtte. Jó annak, akit ez az ajtó az Ajtóhoz vezet!

F. Z.

Útifű

Füvek között: szelíd Hamupipőke.
Szerényen ül a poros útfelen.
Ruhája szürke, nem puha selyem.
Félénken hallgat, halk álmokat szöve.

Nem álmodik deli királyi alakról,
Nem vonja fényes paloták díszét:
Szeretet fűti forró kis szívét,
Amíg fölötte víg fürj pitypalattyl.

Ember, állat egyformán megvetik,
De néki talán ez is jól esik,
Mert tudja, mi a szenvedések bére...

Sejti, hogy sorsa: kint enyhíteni
S a szíve boldog vággyal van teli,
Hogy gyógyír legyen egy koldús sebére.

Bódás János.

Művészi bábjáték

Érdekes új művészi munka indult meg Budapesten: bábszínházat nyitott egy lelkes evangélikus művész-tanár. Külföldön láttunk ilyet, ott magas fejlettséget ért el a bábjáték. Nálunk csak a vásárok Paprika Jancsi-színháza, vagy a budapesti Városliget Vitéz Lászlója jut eszünkbe ennek hallatára.

Most Rév István, ez istenáldotta tehetségű iparművész nyitotta meg kis, 130 férőhellyel rendelkező színházát a Podmaniczky-utca elején, a Vilmos

kapujával, háttérben a budai oldal képe. Az ismert jelenetek közt legkitűnőbb a II. ének „Add ki a jussomat“-jelenete, továbbá az eleven farkaskaland, előzőleg meg a malomkőjelenet. Pompásan mozogtak a bábúk: nemcsak kezük mozog, hanem szemük, sőt szájuk is. Kitűnő műremek mind-egyik, de legsikerültebb az öreg Bence és Toldi György alakja, kevésbé az Toldi kicsit erősebb színű arcával s az „agg“ Lajos király. Hangulatot adott

Toldi a harcban.

Arany János.

császár-út mellett. Már régen foglalkozott e gondolattal: faragott, rajzolt, mintázott, bábúkat, játékokat készített: benne a festő és szobrász, továbbá az iparművész egyesült egy személyben.

Március 17-én díszbemutatón mutatta meg, mit ért el sokévi munkájával. Arany Toldiját vitte bábszínpadra. Saját maga írta át, ő készítette az előadás minden részletét. A 12 ének 12 gyönyörű színpadi képet alkotott. Milyen levegős volt a puszta, aprólékosan, finoman kidolgozott a konyha, Toldiné szobája, vagy a királyi trónterem; festői a temető, a pesti városkép város-

Laurisin Miklós kísérőzenéje; ezt hanglemezzel szolgáltatva. A szerepeket azonban szép magyarsággal, zamatosan beszélő fiatal színészek mondják tökéletesen. Maga Arany János is szerepel — mint regős — s mondja az egyes részek összekötő szövegét.

Ha most a két és félórás előadás még jobban pereg, a változások gyorsabb lesznek, a legszörszálhasogatóbb bíráló is elnémul majd és hódol a nagy evangélikus tehetségnek. Diákoknak, kik Toldit most olvassák, vagy nemrég élvezték, meg kell nézniök ezt. De a felnőttek is örömmel elevenítik fel ifjúkoruk, iskolai életük legszebb emléket, a Toldi olvasását s vele fiatalodnak. A jó igyekezet ilyen tehetséggel párosulva sok akadályt legyőzött, bizunk benne, s meg vagyunk róla győződve, hogy a művelt közönség beváltja Rév István reményeit. Nem szabad ilyen úttörő munkásnak csalódnia.

(=)

A PÁRBAJ

Irta: **Bruóth János.**

A verandán loptuk a napot mi hatan: az öcsém, Gyuri, Géza, Imre, Sándor és én. Az első három úr akkor végezte az ötödik, mi hárman Imrével és Sándorral pedig a gimnázium hatodik osztályát.

Gyuri, Sándor, Imre és az öcsém kártyáztak, mi Gézával olvastunk.

Kint esett az eső kegyetlenül. A libák boldogan gágogtak és a veranda üvegablakain folyt le a víz. Géza egy legyet ütött agyon. Gyuri odavágott az asztalra és kijelentette, hogy Imre és Sándor csalnak. Holott ez nem volt igaz, mert csak Sándor csalt.

Imre, teljes nevén kistornyai, stb. Tornay Imre felállt és „orcáján, mint félelem, sápadt el a harag“. Ilyen lehetett Big Bill, a Vadnyugat Bestiája című, örökbecsű, halhatatlan remekmű főhőse, aki Kancsalító Tomot nemes haragjában egy lövéssel szitává lövi.

Tehát Imre fölállt. Sápadtan. Körülhordozta nemes tekintetét a jelenlévőkön, majd oldalához kapott. Kissé meglepődni látszott, mikor ősei véres kardját nem találta ott. Azután valószínűleg eszébe jutott, hogy hiszen az: „a falon függ, rozsdá marja“. Éppen ezért, ahelyett, hogy a galád rágalmazót fasiozottá aprította volna, az elfojtott indulattól reszkető, mutáló hangján a következőket nyilatkoztatta ki:

— Te... te ... becstelen.

A légyfogópapíron egy légy viaskodott az enyvvel, Sándor hangosan ásitott, de gyorsan lepisszegtük, hogy ne zavarja a nagy pillanat ünnepélyességét.

Gyuri fölállt. Odasétált remegő orr-

cimpájú ellenfeléhez. Alaposan körülvizsgálta, mint valami furcsa állatot, megtapogatta az orrahegyét. Imre arca a szivárvány minden színárnyalatát eljátszotta. Azt vártuk, hogy a következő pillanatok egyikében robbanni fog. Azonban csodálatraméltóan megőrizte látszólagos hidegvérét. Gyuri végül is befejezte a vizsgálódást. Mélán töprengett egy darabig, majd: pardon egy pillanatra, — felkiáltással elhagyta a terepet. Tényleg, alig egy perc múlva ismét megjelent az ajtóban. Arcán kaján öröm, keze hátratéve. Megállt Imre előtt, előrántotta a kezét és egy hajdan fehér, jelenleg inkább fekete kesztyűt hajított az arcába.

LélekzetviSSzafojtva figyeltük a dráma gyors bonyolódását. Ime! Amit eddig csak regényben olvastunk, módunkban volt látni. Két jóbarát engesztelhetetlen ellenként áll szemben.

Imre kihúzta magát és szólt:

— Még találkozunk, uram!

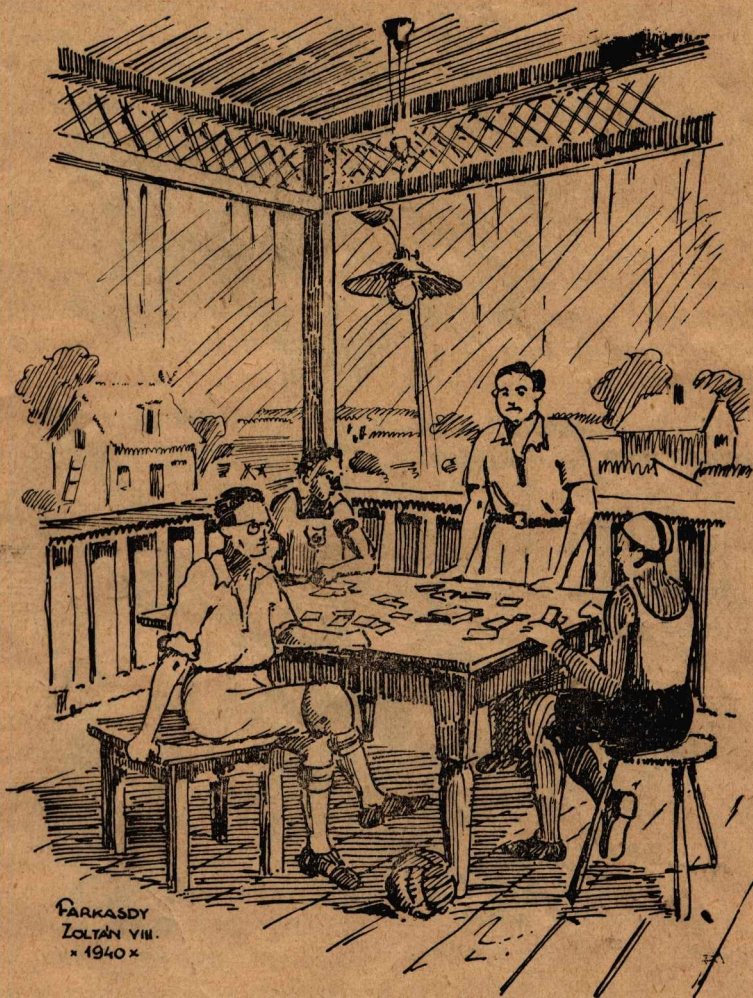
— Én is ott leszek, urrrrram — recsegte nem kevésbé előkelően Gyuri.

Éreztük a pillanat fenséges voltát. Csak Sándor röhögött gúnyosan és megkérdezte, hogy hol fognak találkozni. Megvetően végigmértem, azonban tudom, hogy korántsem oly hatásosan, mint Imre tette az imént. Különben még egyszer módunkban volt csodálni ezt a „végigmérést“, majd gőgösen hátrakapta a fejét a dicső Tornay sarj és erélyes mozdulattal fölrántotta a kerti ajtót. Azonban a következő pillanatban ugrott is vissza, mert mint mondtam, kint heves zivatar dúlt vala.

Hogy a két úriember a fentiek után

találkozhassék, ahhoz sok mindennek kell történnie. Volt egy unokabátyám, akkoriban azt hiszem elsőéves jogász lehetett. Az ő jogtudományi könyvei közt láttam egy párbajködexet. Átlapozgattam. Úgy, hogy most az adott esetben

ilyen ostobaságokban nem hajlandó résztvenni. Ostobaság! Ez neki ostobaság?! Borzasztó! Egyes emberek nem tudják, hogy mi a becsület. Végül is hosszas könyörgés után morogva és elvei fönttartásával kötélnek állt. Az

„Te... te... becsstelen”

volt némi tapasztalatom ilyen lovagias ügy elintézésére. Először is megalakultunk, mint segédek. Én Sándorral, Imre képviselője lettem. Bár ez a szörnyű alak, t. i. Sándor, tiltakozott eleintén, hogy ő most járja a VI. gimnáziumot,

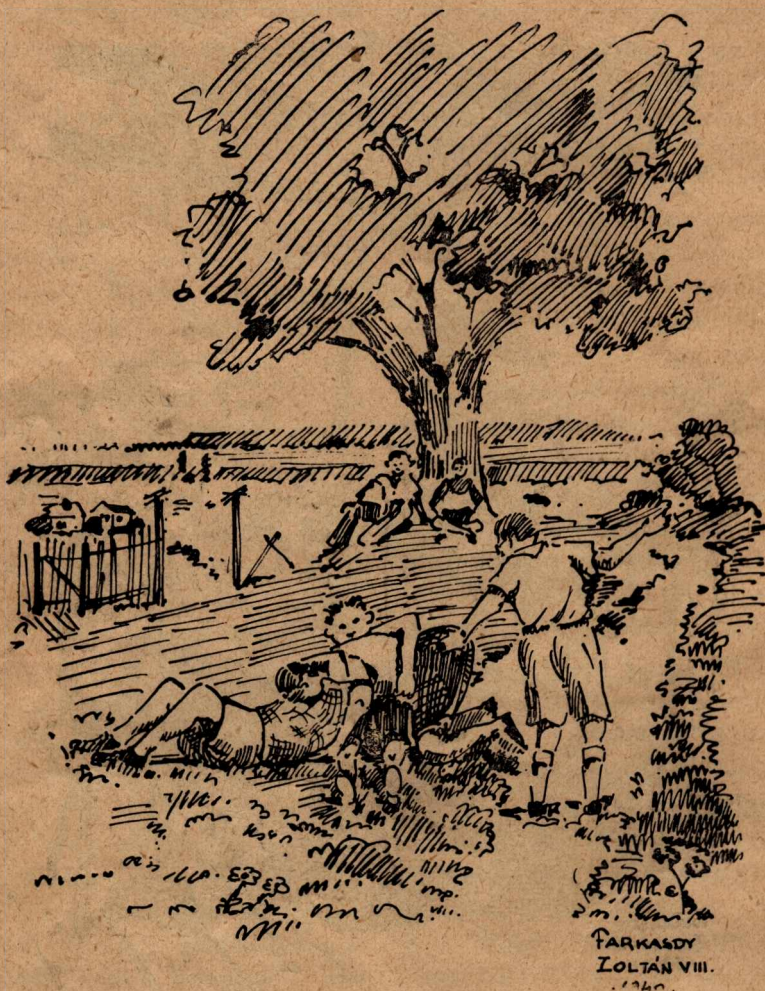
ellenfelet Géza és kebelbarátja, az öcsém képviselték.

Megbeszéltük, hogy hol fogjuk a párbajra vonatkozó megbeszéléseket tartani. A megbeszélés körülményeinek megtárgyalása után szétszéledtünk a

lakás minden irányában. Én Sándorral a kis szalonban ütöttem tanyát. Sándor unatkozva cigarettázott, míg én elkeseredett levélváltást folytattam Gézával, mint az ellenfél vezető segédjével. A levelek igen ünnepélyesen íródtak:

tünk. Szótlanul meghajoltunk egymás felé. Sándor persze túl tette magát a formákon. Ebédközben egyszer megszólalt:

— Gyuri fiam, add csak ide azt a sótartót.

Leültek egy árnyas fa tövébe és onnét gyönyörködtek a segédek háborújában.

Tisztelt Uram! — ez volt a megszólítás és a befejezés: teljes tisztelettel xy. Szükségesnek láttunk ugyanis néhány lényeges pontot írásban megtárgyalni a személyes eszmecsere előtt.

Az ebédnél igen kimérten viselked-

Éppen Gyurihoz szólt így! Az ellenfelünkhöz! Oldalbavágtam. Elvigyorgta magát:

— Hja, persze! Tisztelt atyámfia, nagyméltóztassék engem abban a ki-tüntető kegyben részesíteni, hogy a só-

tartót csekélységem rendelkezésére bocsájtani kegyeskedjék.

D. u. 4 órára volt kitzúve a segédi tállakozó, a könyvtárba. Sándor morgott, hogy nem vagyunk egészen normálisak, de erélyesen rendreutasítottam, rövid beszédet tartván neki a férfiúi becsület megvédésének szentségéről. Leültünk az asztal mellé. Sándor nem tagadta meg magát. Fogott egy nagy legyet. Cérnát kötött a derekára és áhítatosan gyönyörködött benne, hogy — mint mondta — „milyen kecsesen“ sétál az asztalon. Lenyeltem a mérgeket. Megkezdttük a tárgyalást. Csak úgy röpködtek a levegőben: „Tisztelt uraim“, „becsület“, „kötelesség“, stb. Sándor némán hallgatott. Egyszer ugyan megszólalt:

— Fogadjunk, mélyen tisztelt uraim, hogy ez a légy elszállna ezzel a cérnával.

Fagyos hallgatás volt a válasz, mert mi hivatásunk magaslatán állottunk. Bár nagy a gyanúm, hogy az öcsém szeretett vona fogadni, mert kinyitotta a száját, hogy megcáfolja ezt az állítást, azonban egy vasvillapillantás Géza szeméből észretérítette.

Háromszor öt percig tartó boxpárbajban állapodtunk meg, bandázs nélkül a végkimerülésig. Így, utólag látom, hogy némi kis hibát követtünk el a meghatározásnál, mert a háromszor öt perc vagy kimeríti őket vagy nem. Ha nem meríti ki, akkor nem végkimerülésig tart, ha meg kimeríti, akkor szükségtelen a háromszor öt perc odaírása is. De nem ez a lényeg.

A lényeg az, hogy hat órakor ott álltunk ünnepélyes arccal és én, mint vezetősegéd, jelt adtam a mérkőzés, illetve párbaj kezdetére. Az ellenfelek boxállásba helyezkedtek és vadul elkezdtek ugrálni. De ütni egyik sem

ütött. Így táncoltak egymást kerülgetve vagy három percig. Végül is Sándor megunta a dolgot és félrelökve minden szabályt, ráordított Gyurira:

— Üss már egyet az orrára!

Hát ez a teteje volt mindennek! Az, hogy ő Imre segédje létére az ellenfelet buzdítja, enyhén szólva, gyalázat. Dühösen ráripakodtam. Ő visszakiabált. Elkezdttünk kegyetlenül veszekedni. Beleszólt a vitába Géza és az öcsém is. Közben tökéletesen megfelekedttünk a párbajozókról. Azok, miután látták, hogy nem törődünk velük, abbahagyták az indiántáncot és türelmesen várták, hogy befejezzük a diplomáciai tárgyalást. A vita pedig kezdett elfajulni. Az érvek félrelökésével egymás szellemi képességeit kezdtük bírálgatni. S végül — minek részletezzem. Minden előzetes segédi tárgyalás nélkül egymásnak rohantunk és püföltük egymást irgalmatlanul.

Nem lehetett olyan utolsó látványosság, mikor négy alak egymásbagabalyodva, vad ordítózással döngeti egymást.

A párbajhősök pedig látták, hogy ennek a fele sem tréfa. A segédek hasznavehetetlenné váltak. Mit tehetek volna okosabban? Fölvették a kabátjukat. Egymásramosolyogtak és megkínálták egymást roppant udvariasan és lekötelező nyájassággal cigarettával. Leültek egy árnyas fa tövébe, ahonnan pompásan gyönyörködhetek a segédek háborújában.

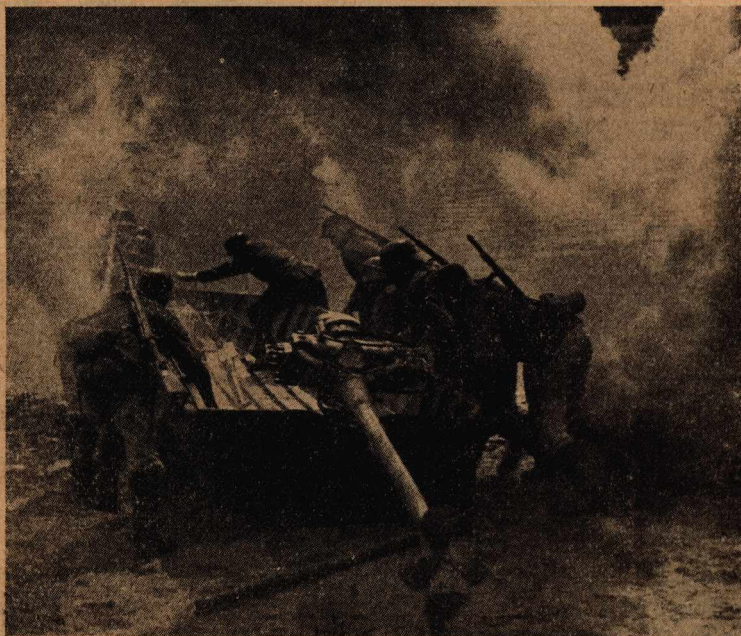
Mikor azután lelohadt a harcikedvünk és föltápázkodtunk, tapogatva a kapott ütések helyét, láttuk a férfiúi becsület két nemes harcosát békés kettesben, nagy lelkesedéssel méitatva az imént lezajlott gyönyörű küzdelmet...

Érdekes gyakorlatok napjaink hadviseléséből

Nincs ma diák, akinek a német szókincséből hiányoznék a „Bunker“. Tudjuk valamennyien, hogy jelentése „erőd“. Ősapáink bizonyára csodálkozva hallanák, mert ők csak a „Festung=vár“ szóval viaskodtak, ha németórákon szavakkal játszottak háborúsdit. Talán meg is borzongtak, ha rájöttek arra, hogy magaslaton építet-

méről holnapra bármelyik más fegyvernemből nem bíznak meg Bunker elfoglalásával katonai egységeket.

Kíséreljük meg ellesni egy katonai alakulat mozdulatait, amint támadást hajt végre egy betonerőd ellen! Annál tanulságosabb lesz érdeklődésünk, mert a Bunkert egy folyón át lehet csak megközelíteni. A tulsó parton emelke-

A rohamcsónakot rálökik az elködösített folyóra.

ték rendszerint és szinte bevehetetlen („fest“) egy ilyen „erősség“. Mi azonban megtanultuk, hogy az őseink korában még ismeretlen vasbetonból készült mai fedezékek elfoglalása sem lehetetlen.

Egy ilyen Bunker-nek a bevétele természetesen nem valami könnyű feladat! Szorgalmas, kitartó gyakorlatokkal készítik elő arra a katonákat. Anynyira különleges kiképzést kíván, hogy

dik az erőd; távcsövünkkel jól látjuk, hogy lőrésein géppuskacsövek merednek felénk. Tehát felkészültek a védelemre. De mi a támadókat vezető őrmesterre figyelünk, aki egyre türelmetlenebbül nézi óráját. Van még anynyi időnk, hogy jól szemügyre vegyük az ellenség tüzével számító rohamcsónakot. Körülötte fekszenek a földön a támadó katonák. Egyeseken tartályszerű készülékeket figyelhetünk meg.

Egyszerre hátunk mögött ágyúk kezdenek dörögni. Mire észrevesszük a Bunker közelében a becsapódásokat, már a rohamcsónakot tolja a folyóra a rejtékhelyéből felpattant legénység. Amig fülünket az első ágyúszó elsüketítette, az őrmester kiadta a vezényszót a folyó ködösítésére is. A csónak motorjának bűgását nem halljuk a fül-siketítő zajban, csak sejtjük, hogy működik, mert evezők nélkül suhan nyil-sebesen a nehéz ladik. Nagy sebességgel vágódik neki a tulsó partnak. Egy emberként ugrik a legénység a partra.

Dolgozik a drótvágóolló.

Nem lehet egy másodpercet sem elvesztegetni, mert minden pillanatban a védők tüze zúdulhat alá a terepkihasználás folytán magasabban fekvő erőd-ből. Egyelőre azonban ott még nem lát-nak semmit, mert a folyón átlövő tü-zérségi tűz füstfelhője takarja el az erődöt. Az ütegek mély lyukakat hasi-tanak a talajba: halálmegvető bátor-sággal vetik bele magukat a támadók. Gránátölcserből gránátölcserbe szö-kellnek előre a drótkadályig. Amig átverekszik magukat azon a drótvágó-olló segítségével, saját golyószórónk biz-tosítja a munkát. Egyre közelebb jut-nak az erődhöz. Már az első lángszóró-

nak is hatása van. Az erőd körül a hatósugáron belül minden elpusztul! Most már a rohamosztag közel van az erődhöz. Sikerült annyira megköze-li-tenie, hogy a kézigránátot le lehet oi-dani — és ekkor megpecsételődik az erőd sorsa: lőréseken hajítják be a rob-banóanyagot.

Melegem lett magamnak is, mire elfoglalták az erődöt. Pedig csak gy-a-korlat volt! Igaz viszont, hogy saját tűzérségünknek egy rosszul irányzott lövése halálos kimenetelű is lehetett volna! De erre nem is gondoltam,

Golyószóró fedezi az előrenyomulást.

olyan gyorsan pergett le mindez. Táv-csővem lencséje azonban homályos lett, amikor leemeltem a szememről.

Egy másik gyakorlatra azonban jó lett volna némi meleget magunkkal vinni! Tél volt. Akkor is gyakorlatra készítették elő a katonákat. Csípős hi-deg volt, de azzal nem törődött senki! Az Alpeselek hótarkította panorámájá-nak szépsége feledtette, hogy fázunk. Aztán meg úgy szólt a parancs, hogy hegynek fel kell megtenni az út-at. Hiába csúszott a sí, a felszerelés nem volt könnyű: lassan haladt a csoport előre. Az idő annál gyorsabban telt. Embernemjárta friss havon élvezet

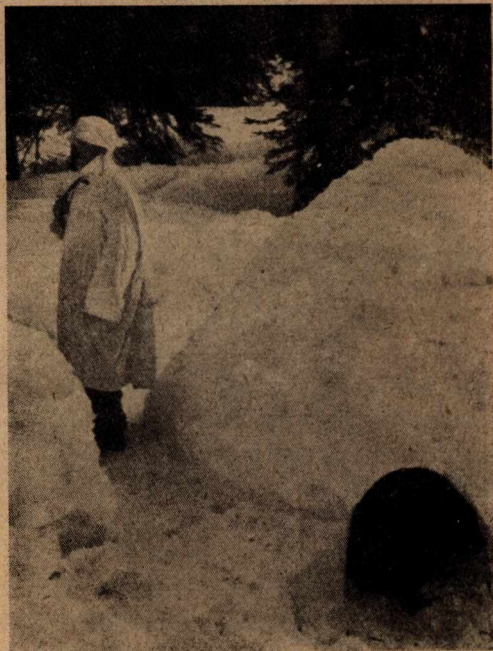
volt tovasiklani. A nap hamar eltűnt az egyik csúcs mögött. A visszatérés lehetetlen volt, de a parancsnok nem is gondolt rá: ő tudta, miért. Nem volt

Készül a hókunyhó.

más hátra, a hóban kellett szállást csinálni. Milyen jó, hogy az eszkimók megtanítottak rá, hogyan. A legbarátságatlanabb körülmények között is a viszonyoknak megfelelően kényelmesen be tud rendezkedni az ember. Ahol nem találni menedékházat, ott be kell ágyaznia magát az embernek a hóba! Feltéve, ha van. De a jelen esetben vigyázott a magasabb parancsnokság arra, hogy meg ne fagyjanak az emberek a hideg éjszakában. Különben nem rendelte volna el a gyakorlatot. De itt kell megjegyezni, hogy a hegyeken, különösen télen, rendkívüli nehézségekkel kell megküzdenie a katonaságnak. Most is úgynevezett edzési gyakorlaton volt egy raj. A vezetője kiadta a parancsot, hogy építsenek „hókunyhót”. Másképpen így nevezik: „Iglu”. Kíváncsi voltam, hogyan készül. Hát különös művészettel, azt mondhatom! Kiássák a megfelelő területen a havat, amíg a talajhoz érnek. Nem dobják el a hótömeget, mert a készülő kunyhónak minden alkatrészé

— hó. A lapáttal rakják egymásra a hórétegeket egyre jobban szűkülő köralakban. Nyílást csak ott hagynak és akkorát, ahol ki és be lehet mászni. No, nem valami kényelmesen! De azon van a lényeg, hogy minél tovább tartson a bemászás, vagyis minél vastagabb legyen a hófal, annál melegebb van benn. Nem hittem volna, hogy odabenn még jókedvvel szórakozni is lehet. De megfigyelve a gondtalan, nevető arcokat, meg kellett győződnöm, hogy valóban ki lehet bírni a kényelmesnek nem nevezhető kunyhóban is! Körültekintve, még szabályos hótéglákat is meg lehetett különböztetni az aránylag rövid

A kész Iglu.

idő alatt készült helyiségben, ahol mindenesetre kellemesebb volt, mint a csillagos éjszakában. Pedig váratlanul abból is kijutott még. Riadót vezényelt a parancsnok. A hó csillogott, a csillagok is világitottak. A fáradtság hamar

elszállt a csipős levegőben az arcokról, amelyek egyre jobban nekipirultak, amint a terepgyakorlat tovább vezetett a csúcs felé.

Mielőtt elenyészett, még egy utolsó pillantást vettem a menedékhely felé.

Ugy tünt fel, mint egy nagy fehér sündisznó — a bejárat az orra, a hókupac a tüskés háta — és ekkor eszembe jutott, hogy egy újabb német szóval gyarapítottam ismeretemet: az „Iglu“ az „Igel=sündisznó“ más formája. B. L.

RÖVIDHULLÁMOK

A rövidhullámú amatőrök tevékenysége nemcsak érdekes szórakozás, hanem komoly tudományos munka is. Nemzetvédelmi szempontból is igen fontos, hogy a hazánknak minél több jól kiképzett amatőrje legyen, aki kellő időben meg fogja tudni tenni kötelességét. Tudjuk, hogy a hírszolgalat ma milyen lényeges fegyvere a nemzeteknek háborúban és békében egyaránt.

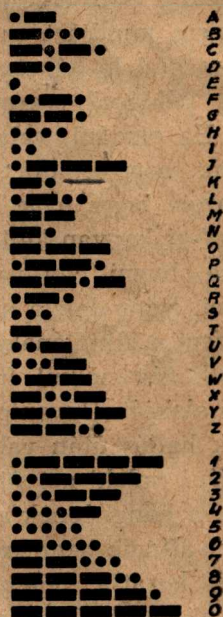
De hogyan lehet és egyáltalán lehet-e egy vékonypénzű diákból rövidhullámú amatőr, akinek már önálló adó- és vevőkészüléke van?

Lehet! Amint már említettem, egy ilyen egyszerűbb készülék kevés pénzből előállítható. S senkinek sem kell, hogy kétsége legyen abban a tekintetben, hogy meg tud építeni egy rövidhullámú adó- és vevőkészüléket. Egy egyszerűbb készülék összeállításához nem kell több képesség, mint egy kis készség a fogó, csavarhúzó és forrasztópáka kezeléséhez. Szorgalommal, kitartással, összegyűjtött filléreinkből csodákat mivelhetünk. Az eredmény pedig megéri. Ott áll kis készülékünk, mellyel, ha szerencsénk van, akár az egész világgal beszélgethetünk. E sorok írója ötödikes korában kezdett amatorködni s zsebpénzéből építette meg adó- és vevőkészülékét, mely egyike volt a

legelső hazai rövidhullámú állomásoknak.

Dehát, hogy kezdjük hozzá?

A legelső dolog a morsejelek adásának és vételének tökéletes elsajátítása,

azután a készüléképítés, utána az üzem-bentartáshoz szükséges engedély megszerzése.

Kezdjük tehát a morsejeleknél.

Az amatőrállomások legnagyobb része távirójelekkel dolgozik. Így elsősorban egyszerűbb, mint az ú. n. telefoniával, tehát rendes beszéddel, másodsorban ugyanakkora energiával kb.

négy-öttször akkora távolságra beszélhetünk, mint telefoniával, nem is beszélve arról, hogy a vétel így sokkal zavarmentesebb s az idegen állomásokkal a nyelvi nehézségek is könnyebben kiküszöbölhetők, ha a nemzetközi, ú. n. „Code“-ot, az amatőr-rövidítésgyűjteményt használjuk.

Mindenki hallott az ú. n. „Morse ABC“-ról, melyben az egyes betűket pont és vonásokból álló csoportok helyettesítik. Ezt az ABC-t itt közlöm.

Ezeknek a morsejeleknek hallás után való vételét és az adást kell az amatőrnek megtanulni.

A hallás után való vétel azt jelenti, hogy sohasem a pont és vonásokat írjuk le, hanem mindjárt az egyes csoportoknak megfelelő képet: a betűt.

Ezt egy példával szeretném megvilágítani. Ha például valaki azt diktálja nekem, hogy „rádió“, nem gondolkozom azon, hogy most azt az első betűt, az „r“-et hogyan kell leírni, először felfelé húzni egy vonást, felül gömbölyíteni, aztán lefelé húzni és így tovább, hanem a diktálónak „r“ hangja már gondolkodás nélkül íratja velem az „r“ betű alakját. Ugyanígy van ez a morse jelek hallás után való vételénél is. Ha például valaki azt fütyüli, hogy . . —, ennek a hangképnek automatikusan kell kiváltania bennem azt az érzetet, hogy leírhatja velem az ennek megfelelő „u“-betűt. Tehát egy jó morzisztának nem szabad gondolkodnia azon, hogy pl. az egy pont és három vonásnak milyen betű felel meg, szóval nem következhetik be a meghallás és a leírás között egy szakadás, melynek hézagát a jelekre való visszagondolás tölti ki, hanem gondolkodás nélkül írja le a „j“-betűt. Az utolsó példánál maradván, ennek a négy jelnek együttes meghal-

lásából, azaz a négy jel ritmusából kell kialakulnia annak a lelki képzetnek, amelyik a fülében mint egy jel jelentkezik, jelen esetben a „j“-betűnek.

A morsejelek ily módon való vételét, mely feltétlenül a legtökéletesebb, hangolvasásnak nevezzük. A következő alkalommal ismertetem a hangolvasás tanulásának legjobban megfelelő módját és leírok egy egyszerűen összeállítható kis készüléket a hangolvasás tanulásához. —2g.

KÖNYVISMERTETÉS

Kalló Ferenc: Itt a piros — Hol a piros?

Éz a történet egyetlen munkásifjú arcát világítja meg: egyet a sok közül. Életével iabdázik a munkásifjú-sors és felsebzi testét, lelkét, míg meg nem kapaszkodik. Mindenképp ismeri őt az utcáról, látja kopott ruháját, súlyos tehertől roskadozó alakját, hallja füttyét, mosolyog vagy bosszankodik a csinytevésein és megtévelyedéseiről olvas a napilapokban. De ki ismeri a szívét, a lelkét, küszködéseit és magárahagyatottságát?

Ennek a kis regénynek eseményei bármely munkásifjúval megtörténhetnek, hiszen otthona, munkahelye s az utca — a munkásifjú életének ez a hármas formálója — örökké veszélyeztetni testének és szellemének épségét. A főhőst is elsodorja, magával ragadja egyetlen pillanat s ezzel fiatal munkásélete megszakad. Hatalmas erőfeszítéssel küzdi fel magát, izzó akarat, munkavágy a segítő társai, hogy elvesztett becsületét és munkahelyét visszaszerezhesse, mialatt a nyomortanyák és az alvilág elnyeléssel fenyegeti.

A diákok megismerhetik ebből a könyvből nehezebsorsú társaik életét és küzdelmeit, a munkásfiúk megerősödhetnek tőle hivatásukban. A regénynek ez a felemelő nagy értéke.

Köpeczi-Boócz István illusztrációi nagyban elősegítik a szokatlan milió elképzelését.

Megjelent a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadásában, a Könyvbarátok Kis Könyvei között. Ára: 3.80 pengő.

HARMADIK ÉZSAIÁS

Kyros perzsa király, miután elfoglalta Babiloniát, 538-ban Kr. e., engedélyt adott arra, hogy a zsidók hazatérhetnek a fogságból (Ezsdrás 1.). Izráel fiai örömmel fogadták az új király rendeletét s Zorobábel vezérlete alatt sokan visszatértek Palesztinába. Ezek között lehetett az az ismeretlen próféta, akit mi III. Ézsaiás néven tartunk számon. Teljesen nem érdemli ugyan meg ezt a nevet, mert sokkal kisebb próféta I. és II. Ézsaiásnál, bár szeretne velük lépést tartani. Versben ír, mint ők, de nagy igyekezete ellenére is lemarad mellettük, döcögnek a sorai. II. Ézsaiástól a kifejezések és fogalmak egész táráat kölcsönzi, de miközben tulajdonába veszi őket, kiönti tartalmukat. Látszólag őt is a nagy kérdések érdeklik: üdvösség, megváltás, kinyilatkoztatás, de nem bír el velük, lerántja őket Istenestül a porba s apró-cseprő ügyekkel vesződik. Sokszor meg egészen megfélekedezik magáról, próféta voltáról s öntelt zsidóvá alacsonyul, akit szolgálni hivatott az egész világ, még maga az Isten is. Ezért mondja Duhm: „Szomorú, hogy az Ószövetség legnagyobb, legfenköltebb, legjelentősebb és legistenesebb könyve ilyen démonikus zúr-zavarral zárul”. S ezért nem beszélnek sokan III. Ézsaiásról, hanem az 56—66. fejezeteket egyszerűen II. Ézsaiás könyve függelékének tartják. Legegyszerűbb mégis III. Ézsaiásnak nevezni e fejezetek ismeretlen szerzőjét, mert ha sok mindenben különbözik is nagy elődjétől, azért csak ő az első szándékos magyarázója II. Ézsaiásnak s helyenként mégiscsak a legnagyobb prófétákhoz is méltó hangot hallat. Ha teljesen ismertetni akarnánk munkásságát, akkor három részben kellene feltárnunk azt. Be kellene mutatnunk őt, mint írásmagyarázót, mint prófétát és mint zsidót. Erre azonban nincsen helyünk, ezért csak mint írásmagyarázóval foglalkozunk vele.

Ézsaiás 57 : 1—5.

Az igaz elvész.

Az „igaz” és a „bűn gyermekei” körül forog a történet. Az igaz elvész, miközben a bűn gyermekei szájukat tátják és nyelvüket öltögetik.

Ennek hallatára az embernek rögtön II. Ézsaiás jut az eszébe és az 53. fejezet, ahol szintén szó esik az igazról és a bűn gyermekeiről. A külső azonosság és hasonlóság tehát megvan, de a tartalmi hiányzik. Mert II. Ézsaiásnál az igaz az Isten szenvedő szolgálója, itt pedig a kegyes, istenfélő zsidó; ott egész Izráel népe a bűn gyermeke, itt a népnek csak egy bizonyos csoportja értendő alatta. Ime, így kezdi III. Ézsaiás átértelmezni elődjének próféciáját, s annak éppen leghatalmasabb részén fog a munkához, az 53. fejezeten. Látszólag sokkal szigorúbb II. Ézsaiásnál, mert kemény szemrehányással illeti a bűnösöket, tényleg azonban sokkal enyhébb nála. Mert míg II. Ézsaiás az 53. fejezetben egyetlen

szóval sem ostoroz senkit, jobban megszegyenít, és pedig kivétel nélkül valamennyiünket, mert a bűn tekintetében nem ismer különbséget ember és ember között.

Ézsaiás 57 : 14—21.

Készítsétek az utat.

Az írásmagyarázó sokszor több alapigét választ magának, hogy teljesebb megvilágításban mutassa meg az Isten igazságát. Így jár el itt a próféta is. Minden verse II. Ézsaiás könyvének egy-egy helyére utal. A 14. vers a 40:3., 6. versre emlékeztet, a 15. vers a 40:28., 29. versre, 16. vers az 54:8. versre, a 17. vers az 53:6. v., 55:7. versre. Azt várná az ember, hogy így összefogva ezeket a verseket, sokkal erőteljesebben jut majd kifejezésre a bennük rejlő szétszórt kijelentés. De III. Ézsaiás nem elég ihletett írásmagyarázó ahhoz, hogy ez bekövetkezzék. Letagadhatatlan igazságokat ismétel: Izráel népe bűne miatt bukott el, de az Úr megkönyörül a népen, mert nem akarja, hogy haragja megeméssze az embert, hiszen az alázatos és megtört szívűhöz közel van Ő, sokkal közelebb, mint a gőgöshöz. De csak ismétel, mert mindezeket már II. Ézsaiás megmondotta. Igaz, az is valami, hogy a próféta most legalább nem ferdítette el elődjének szavait, azonban talán nyílt volna alkalma arra is, hogy tovább vigye. Hiszen amikor II. Ézsaiás könyvéből ily sok helyet összekeresett, két cél vezette: egyrészt az Isten kegyelmének, másrészt az ember bűnének a megmutatása. Az elsőben nem múlhatta felül II. Ézsaiást, a bűn részletezésében azonban túltehetett volna rajta. S itt mond csődöt, mert elődjéhez hasonlóan csak általánosságokban mozog. Nem tudjuk meg, hogy mi a nép, vagy helyesebben a nép hitetlen fiainak — mert itt sem az egész nép vétkéről beszél — bűne. Lehet irigység, nyereségvágy, önzés, de bármi más. S azt sem tárja fel, hogy kik a hitetlenek. Bizonytalanságban hagy. Mennyivel határozottabb volt ebben a tekintetben I. Ézsaiás!

Ézsaiás 59 : 1—21.

Nincsen igaz.

Mintha pótolni akarná az előbb említett hiányosságot. Most egy textus alapján prédikál, 50:1—3. v. az alapige, melyet lényeges gondolataiban a fejezet élére iktat. És nevének nevezi a gyermeket: felsorolja a bűnöket. Kezdetben (3. v.) még nem beszél egészen nyíltan, mert nem mondja meg határozottan, hogy miért véres a nép keze, de aztán szókimondó bátorsággal folytatja: „nincsen, aki igazság mellett szólna, aki igazságosan perelne, haszontalanban bíznak és hazugságot beszélnek; lábaik a gonoszra futnak, és sietnek, hogy ártatlan vért ontsanak, a békeség útját nem ismerik” (4—8. v.). „Elpártoltunk és megtagadtuk az Urat, és eltávoztunk a mi Istenünktől, szóltunk nyomorgatásról és elszaka-

dásról, gondoltunk és szóltunk szívünkben hazug beszédeket” (13. v.). E 4—8. és 12—15. versekben csak ömlik a vád a bűnösök fejére és a bűnösök száján, mert a 4—8. versben még a próféta ostromozza a népet, a 12—15. versben pedig már a bűnösök gyónnak.

Ugyanekkor azonban, amikor III. Ézsaiás itt pótolja az említett hiányt, más tekintetben kétszer is megtéved. Először: a bűnöknek ilyen felsorolásával azt akarja igazolni, hogy miért késik a megváltás (9. v.). Ez a hazatért zsidóságnak súlyos kérdése volt, III. Ézsaiás ezért visszavisszatér rá (58:8—12.). De ismételten azt hirdeti, hogy a bűn miatt van távol Izráeltől az Isten. Mintha bizony az ember vétke, megtérése akadályozhatná vagy siettetné, vagy egyáltalában befolyásolhatná az Isten országának megvalósulását. Másodszor: a megváltás hatáskörét leszűkíti. Szerinte többé nem az egész zsidóságnak és nem minden nemzetiségnek küldi Isten az Ő Fiát, hanem csak Izráel fiainak s közülök is csak a megtérteknek. Egyebek csak úgy mellékesen részesülnek majd az üdvben.

Ez a sajátágosan zsidó beképzeltég mindjobban hatalmába keríti III. Ézsaiást. A következő 60. fejezet 9—12. versében még jobban leleplezi magát, mikor látnoki módon így ír a jövőről: „elől jönnek Tarsis hajói, hogy elhozzák fiaidat messziről, és ezüstjüket és aranyukat azokkal együtt. Az idegenek megépítik kőfalaidat, és királyok szolgálnak néked, mivel haragomban megvertelek és kegyelmemben megkönyörültem rajtad. És nyitva lesznek kapuid szüntelen, éjjel és nappal be nem zároltatnak, hogy behozzák hozzád a népek gazdagságát, és királyaik is bevitetnek. Mert a nép és az ország, amely néked nem szolgáland, elvész, és a népek mindenestül elpusztulnak”. Sok zsidót éltet ma is ez a reménység.

Ezsaiás 61 : 1—11.

Örvendeztetek az Űrban.

II. Ézsaiásra és Jézus Krisztusra emlékeztet ez a fejezet. Tőlük azonban lényegesen különbözik. Mert II. Ézsaiás is szól (42.) az Isten pusztító haragjáról, de közben sosem felejt el, hogy Krisztus minden népnek egyformán Megváltója s hogy Izráel népe van az Istenért és nem, amint III. Ézsaiás itt és másutt is gondolja, az Isten a népért. A legteljesebb kritikát e fejezet fölött azonban maga Jézus gyakorolja, amikor a názáreti zsinagógában felolvassa (Luk. 4:17—20.). De nem végig, mert amikor a bosszúállás és a zsidóság előtérbe tolása következne, akkor behajtja a könyvet és átadja a templomszolgának. Amit III. Ézsaiás az Isten pogányokat pusztító ítéletéről mond, az a keresztyénségre nem tartozik. Vigyázz tehát és Krisztusba fogódz, mikor a könyvét olvasod! Faji gőgödöt pedig fojtsd el, mert az Istennek minden nemzetben kedves, aki őt féli!

Grünvalszky Károly.

A mi hitünknek cselédi...

Veres Pálné Beniczky Hermin.

A XIX. század egyik legnagyobb magyar asszonya. A feleség, az anya s a lelkes honleány megtestesülése. Széchenyi szavával, valóban „honunk szebb-lelkű asszonya”, a tudás apostola, a műveltség harcosa, a lelki nemesség példája.

Törhetetlen akaratereővel szerzi meg, felnőtt korában, széleslátókörű műveltségét. Nem restelli leányának óráit végighallgatni s vele együtt tanul, Kölcsey kijelentése: „idegen nyelveket szép tudni, de a magyar nyelvet tudni kötelesség”, felbuzdítja s lázasan lát hozzá, hogy tökéletesen megtanulja nyelvünket. Hamarosan Berzsenyit és Vörösmartyt szavalja, könyv nélkül. Széchenyi műveit Madách-csal tárgyalja meg s az „Ember tragédiájá”-nak Évját Veres Pálné eszményi tulajdonságaival is felruhazza a nagy bölcselő. És viszont, Madách akadémiai székfoglalója ösztönözte Veres Pálnét arra, hogy belátva a nők műveltségének alacsonyrendűségét, megindítsa nagy munkáját a magasabbfokú leányiskola megalapítása céljából.

Szomorúan jellemzi a korviszonyokat, hogy „Nézetek a női ügy érdekében” című röpiratát még maga, a haza bölcse, Deák Ferenc is bosszankodva olvasta. Kedvetlenül mondta: „ezek az asszonyok folyton nyugtalankodnak!” Pedig, mint Mikszáth szellemesen megjegyzi ez úgyről: „a magyarok bejövetele óta ez volt az első mozgalmuk”. De, miután elolvasta e munkát Deák, olyan lelkes híve lett Veres Pálné „nyugtalankodás”-ának, hogy maga nyújtotta be az indítványt az országgyűlésnek, pártfogó szavak kíséretében s a képviselők „éljenek a nők” felkiáltással fejezték ki lelkesedésüket. 1867-ben fog hozzá Veres Pálné az iskola megszervezéséhez s 1869-ben már megnyílik az első magasabb képzést nyújtó magyar nőnevelő-intézet.

Milyen áldás volt ez az iskola a fiatal leánylelkekre, melyek e nélkül továbbra is idegen nevelőnők fínomkodó,

de sokszor minden alaposságot nélkülöző módszereinek maradtak volna áldozatai. Milyen nagy szolgálatot tett e nagyszabású kezdeményezésével Veres Pálné hazánkunk is, hiszen az idegen-szerű nevelésnek vetett végett egyszeriben a mindjobban kifejlődő intézet. S talán még abban is része volt ennek az úttörő munkának, hogy a század végén már az egyetlen kapui is megnyílnak az arravaló leányok előtt.

Késő öregségében, törhetetlen akaraterejének nagyszerű bizonyítékát adta Veres Pálné, „Tapasztalati lélektan” című könyvének megírásával. 79 éves korában fogott hozzá, mert szükségesnek látta ezt a könyvet az iskolából kilépő volt növendékek számára, útravalóul. Ágyhoz kötve, keserves fájdalmi közepette is csak írta, egyre írta ezt a művet. Be is fejezte s a jól teljesített kötelesség felemelő érzésével lépett arra a sötét hidra, mely innét egy jobb világba vezet.

Mélységes hittel vallotta, hogy Istenhez vezet ez a hid.

Áldott emlékét a tudósok közt forgolódo Lorántffy Zsuzsánna, a házias Bornemissza Anna, a hősllekű Teleki Blanka, a nevelésnek élő Brunswick Teréz sorában őrzi a magyar. Áldjátok emlékét ti is, magyar ifjak és leányok, s vessetek egy-egy kegyeletos pillantást fehér márványszobrára, ha arra visz el utatok, a budapesti Erzsébet-tér lombos fáí, tarka virágágyvai között!

Dr. Zelenka Margit.

Mult számunk rejtvényeinek megfejtéseért könyvjutalmat nyert:

Labossa Lajos, Debrecen, Bocskay-tér 5. és Schrauf Ernő, Csikóstóttós

Rejtvényüzenet.

1. Mult számunkban két hibás rejtvény csúszott be. Ennek a kettőnek a pontszámait nem vettük figyelembe.

2. Ez a számunk a rendes időnél korábban jelenik meg, tehát valószínűleg sok megfejtés nem szerepel a pontszámok között. Ne ijedjete meg, beszámítom őket.

Edes Öcséim!

Az iskolai életnek kellemes velejárói az ifjúsági körök és egyesületek. Ezek azok a helyek, ahol öntevékenységi hajlamaitokat szabadjára engedhetitek. Sajnos, többnyire csak tanári cenzura mellett, de azért ez is valami. Vannak olyan egyesületek, amelyek nem bírnak alapszabályokkal, mint pl. a Szabadstílusú Birkózók Köre, Sárgaregény Olvasók Társasága, Nikotinszövetség, stb. Ezek, bár régi multra és nagy hagyományokra tekinthetnek vissza, mégis a tanári kar részéről semminemű támogatásban nem részesülnek. Elismerésben meg éppen nem. Épp ezért ezekről nem is beszélek.

Vannak azonban olyan egyesületek is, amelyeknek a működését a tanár urak is szívesen látják. Ezek közül való elsősorban az önképzőkör. Az önképzés többféleképpen történhetik. Például jelentkezhetek szaválásra. Jó az a vers is, amelyikből legutóbb rosszul feleltetek. Ne is válasszatok mást, mert így kettős hasznotok lesz belőle: egyrészt bebizonyítjátok, hogy a verset tudjátok s a multkor is csak hirtelen zavar miatt mondtátok a következőképpen: Pendül a kapa most, béna harcfi lép be, S oly hivo-gatóan süt ki a sövényre. Másrészt még meg is dicsér a padbéli szomszédotok, aki a hivatalos bíráló nehéz tisztjét elvállalta. Lehet novellát is írni. Csak vigyázzatok, hogy ne öljék benne egymást rakásra a hősök, mert akkor a tanár úr mindjárt tudni fogja, hogy tilalma ellenére is elolvastátok a Filléres Klasszikusokból „Bill, vagy a zöldszemű

gyilkos” című eszmétkeltő művet. Ha netán verset írtok, ne hívjátok benne mindig a halált, mert a kritikusok mindjárt sejtik, hogy a latin tanár úr sértett meg benneteket, mivel nem ismertétek fel azonnal az ablativus absolutust. Komoly baj azonban nincsen.

Az önképzőkör után jelentőségre nézve a sportkör következik. Taglétszámra felül is mulja. Ez a kör arra való, hogy a leendő Sárosi Gyurkák is jól érezzék magukat az iskolában. Műsora még kiterjedtebb, mint az önképzőköré, mert minden délutánt lefoglal. Úszás, atletika, sí, futball, kosárlabda, tenisz, korcsolya, szertorna: még akár vasárnapra is jut belőle. Nem kell soha a fejeteket törnötök, hogy mit csináljatok délután. A papa sem szólhat semmit, mert a tornatanár úrra lehet hivatkozni, hogy az iskolára fogtok fényt deríteni. Esetleg még Garmisch-ba is elvisznek benneteket sok reménnyel és jóval kevesebb eredménnyel.

A sakkörnek is megvan a maga előnye. Ennek ülésére nem kell készülni, mint pl. az önképzőkörére. Másrészt, ha a tárgysorozat nem ér véget a kellő időben, lehet folytatni másnap a latinórán, esetleg az egészét újra le lehet játszani.

Sajnos, csengetnek és sietnem kell, nehogy számtanból mattot kapjak.

Gyorsírással jegyezte

Rák Bandi.

Ki a hatalmasabb?

II. Henrik francia király idejében élt Palissy műfazekas. Művészete nevét később világhírűvé tette. Palissy hugenotta volt. Hitéért börtönbe vetették. A király nagyon becsülte és személyesen kereste fel, hogy hite megtagadására bírja, mert úgymond, anélkül még ő, a király sem tudja életét megmenteni. Elégetik, mint eretneket. Nincs hatalma megoltalmazni. „Felség”, — felelt Palissy — „nincs hatalma arra, hogy megoltalmazzon engem? És király felséged? Nos, ha Franciaország királyának nincs hatalma az én életemet megmenteni, akkor én hatalmasabb vagyok. Mert nekem van hatalmam feláldozni az életemet. Senki sem kényszeríthet rá, hogy mást vállaljak, mint amit hiszek!” És meghalt hitéért. Valóban ő volt a hatalmasabb.

A brit bibliaterjesztő társaság legújabb jelentése szerint a **Biblia** egésze vagy részei napjainkig 741 nyelven jelentek meg.

Az **óriáskagyló** nagysága úgyszólván korlátlan. Egy Fischer nevű állatbúvár birtokában van egy 86 cm hosszú, 2 és fél mázsa súlyú példány. (A Magyar Nemzeti Múzeumban is van Jókai Mór ajándékából egy 94 cm hosszú példány, súlya azonban nincs megállapítva.)

Egy finn természettudós, Arvo E. Pynnönen, a **napfény súlyával** foglalkozva, kiszámította, hogy a Föld felszínére mintegy 70—72.000 tonna súllyal nehezedik a napfény. Kiszámította azt is, hogy másodpercenként 4 millió tonnát, tehát 24 óra alatt mintegy 260 milliárd tonna súlyú fényt sugároz ki.

Svájc legnagyobb jótékonyági egyesülete a Samaritánusok Svájci Egyesülete, amelynek 895 fiókja van. Az egyesület 1400 segélyhelyet tart fenn. Az elmúlt évben 336 tanfolyamot rendezett sebesültek ápolására.

Négyszázéves évfordulója lesz májusban a Wasa Gusztáv-bibliának. A könyv, amely 1541-ben jelent meg, első teljes svédnyelvű fordítása a Szentírásnak. A jubileum alkalmából a svéd posta külön bélyeget ad ki.

Mozgó templomokat építenek Németországban a hívek lelki életének ápolása céljából. A templomokat gépkocsikra szerelik s így járják be a legtávolabbi falvakat. Eddig 36 ilyen felszerelés készült. A mozgó templomok a katonai táborokat is felkeresik.

Érdekes készüléket szerkesztett Solpo, a moszkvai állami színházi és zenei tudományos intézet grafikai hangosztályának a vezetője. A készülék segítségével az írott kottáról optikai fényképező eljárással a zenét közvetlenül hanglezemre lehet felvenni.

Nem kevésbé érdekes két dán szakember, Petersen és Paulsen **önműködő hangmérő-**

készüléke, amely helyettesíti a hangmérnököt és egyúttal kizár minden zavaró zörejt. A dán rádió rövidesen alkalmazni fogja a technikának ezt az új vívmányát.

Egy juravidéki svájci órásmester 7 éves munka után most készült el egy **csodálatos óraszerkezettel**, mely a mesterművekben bővelkedő svájci órásmesterség történetében is egyedülálló. Szerkezete egyszeri felhúzás után 114 évig jár s nemcsak a rendes, hanem a szökőévek napjait is mutatja. A középeurópai időn kívül a newyorki és a kalkuttai idő is leolvasható róla. Reggel 6 és délután 6 óra-
kor kakashangon szólal meg. Este 10 órától éjjel 2 óráig negyedóránként egy bagolyhang mondja be az időt. Reggel 9 órakor egy Bachkorál csendül fel. Karácsonykor önműködően ünnepi dallamot játszik az óra. Öév napján, pontosan éjfélkor harsány, vídám trombitaszó köszönti az újévet.

Kálmán Tibor, az aacheni műegyetem magyar származású tanára, **sztratoszféra-repülőgépet** szerkesztett, amely a repülés terén nagyjelentőségű újításnak tekinthető. Az amerikai légügyi intézet jelentős összeget bocsátott a magyar fizikus rendelkezésére, kísérletei folytatására.

Horváth Vilmos budapesti technikus **új-fajta biztonsági zárat** szabadalmaztatott, amelyet máris a betörők rémeként emlegetnek. A szárazelemmel bekapcsolt sziréna üvöltő hangot ad, ha a zárhoz idegen kulccsal közelít valaki.

Egyes **téli álmat alvó szünyögfajták** 40 fokos hideget is kibírnak. Szokatlan ellenálló erejük titka, hogy álombamerülésük előtt koplalókúrát tartanak és így a téli hónapok alatt semmi anyagcsereműködést nem fejtenek ki.

A **szomjas teve** egyszerre 100 liter vizet tud meginni és ezzel a vízmennyiséggel 5 napos sivatagi utat is kibír. P. F.

A becsület mindenekelőtt

Az alsós pályázaton díjat nyert elbeszélés.

Irta: *Potyondy Gyula* III. polg. isk. tanuló, Zsebeháza.

Péter, a kis lakatosinas nagyon szeretett moziba járni. Ami pénzt itt-ott a mester rendelőtől kapott, mind mozira költötte. Mivel nehezen jutott ilyenformán filléreihez, úgy igaz, ahogy mondom, nem sokat járt mozgósínházba. Pedig nem sok kellett ehhez az egyszerű szórakozáshoz. Alig húsz fillér. Csakhogy ezért a csekély összegért igen meg kellett dolgozni. Lótni, futni, cipelgetni. Sokszor még szidást is kellett tűrni. No, meg is becsülte Péter a pénzt! Hogy mégis mozira költötte? Nem bűn az, ha valaki okosan szórakozik. A kis inas pedig ügyesen és óvatosan szórakozott. Csak komoly és oktató filmeket nézett meg, melyekből épülni lehetett. Nem volt tehát bűn Péterke szenvedélye. No, de most jön a java, fiúk, lányok.

A mester egyszer szögekért küldte Pétert a szomszéd utcába. Ahogy ballagott a kitűzött cél felé, látja ám, hogy az egyik hirdetőoszlop tövében valami piroslik. Nem volt rest a kisinas, az oszlophoz szökkent. Lehajolt a piros tárgyhoz és kezébe vette. Pénztárca — ordított a következő pillanatban. — Pénztárca és úgy érzem, pénz is van benne. — Hej, nagyon megörült a talált tárgynak. Azon melegében kinyitotta. — Két ezüst ötpengős — sikoltotta. No, öcsém — biztatta magát a kisinas — mehatsz már moziba. Megyek is és megnézem a „Méhek élete” című oktatófilmet. — Arra nem gondolt az ártatlan lélek, hogy a talált tárgy

nem az övé, hanem azé, aki elvesztette. Nem törődött most ezzel. Annyira kiforgatta egyszerű lelkét a nem várt szerencse, hogy nem csoda, ha a becsületről megfeledkezett. Csak amikor már csendesebben kezdett verni a szíve, akkor eszmélt rá az igazságra. — Hohó! — ijedezett. Már hogyan mehetnék én moziba, mikor nincs is pénzem. Mert ez itt nem az enyém. Ugyan ki hagyta el? Lássuk csak, hátha van valami nyom a tárcán. Bizony, volt. Egy egyszerű írással teleírt papírszelet. Péter akármennyire tudta is, hogy más levelét nem illik elolvasni, most kénytelen volt vele, mert meg kellett tudnia, hogy ki vesztette el a pénztárcát. Meg is tette és olvasni kezdte a sorokat.

Tek. Pók Dani úrnak, Sárosd.

Édes fiam, Dani! Irod, lelkem, hogy szűkibe vagy a pénzednek. Ne búsulj, még ma megsegítlek. Küldök néked utalványon tíz pengőt, tegnap kaptam. Használj fel egészséggel. Csókol a te szerető anyád.

Özv. Pók Pálné

Budapest, Orom-u. 10.

Péter ahogy végére ért a levélnek, elvörösödött. Igen elröstellte magát. — És meg mozira kartam költeni — suttogta. Azon melegében visszavitte az özvegynek.

— Kezét csókolom, néni — köszöntötte vidáman az öregasszonyt. — Nem vesztett el a nénike valamit a mai napon? — Az asszony csodálkozva nézett az inasra. —

Méghogy én?... Nem!... Azaz... megállj-csak. Jaj, lelkem, de bizony elvesztettem, mégpedig a pénztárcámat. Óh, Istenem, mi lesz velem. Tíz pengő volt benne meg egy levél. A fiamnak szántam. Jaj, jaj... — és nagy sírásba kezdett Péter magsajnálta: No, ne sirjon, néni, nincs semmi baj. Meg van ám a tárca és a levél is! — Hol vannak? — csillant fel a szeme Póknének. — Itt-é, a kezemben! Az utcán találtam. — És te visszahoztad? Áldjon meg az Isten, fiam. Nagy jót tettél velem. No, meg is jutalmazlak. Ehol-é húsz fillér. Használd fel, ahogy akarod.

Micsoda? Hogy nem kell? No, ezt szeretném látni. Vedd csak, lelkem. Még nekem is marad, ne félj. Óh, milyen kincs a te szived, gyermekem. Maradj ezután is becsületes.

Péter mit tehetett mást, elfogadta, megköszönte a jutalmat, aztán boldogan és felszabadult szívvel nótára zendített, majd tovább folytatta az útját a vaskereskedésbe. Este pedig beült a moziba és végignézte a „Méhek élete” című filmet. Nagyon jól mulatott.

Érthető. Megmaradt a becsület útján, ahol olyan jó járni.

Arckép. Mórítz Sándor VI. o. t. díjat nyert rajza.

DIÁKESETEK

Az emésztés.

A természetrajzóra sok töprengést okoz a szegény diákoknak. Egyik barátunktól például azt kérdezi a tanár úr, hogy miképpen történik a szénhidrátok megemésztése. Ő aztán kezdi magyarázni s közben új felfedezéssel gazdagítja a tudományt, kijelentvén, hogy a hasnyálmirigy váladéka a *fehértáj*.

A halottégetés.

Jancsi latin órán a római temetkezésről felel. Felemlíti, hogy a halottakat el szokták égetni. Ehhez megjegyzi, hogy a szokás megmaradt és Debrecenben is van halottégető hely, azaz *purgatórium*.

Történelemórán.

Vili történelemórán a vestpháliai békét ismerteti és elmondja, hogy az egyik feltétele a békének az volt, hogy megerősítette Bajorországot *Felső-Flanz* birtokában. Hiába, fránya egy név az a Pfalz, nem könnyű megjegyezni!

Gyűjtötte: Mayerik Károly
V. o. t., Békéscsaba.

Csillagok alatt

Verspályázatunkon díjat nyertek.

Irta: Nagy Margit, a bpesti ev. leány-gimnázium VIII. o. tanulója.

Fölém borult a kékcillagos ég,
Mint egy óriás templomboltozat.
Csodálattal, áhítattal nézem
A messzefénylő nagy csillagokat.

Az Istennek e csodás alkotását,
E hatalmas, gyönyörű remeket,
A fenséges, nagy világmindenséget
S érzem, hogy én semmibe veszek.

Olyan kicsinek érzem most magam,
Hogy itt álok a csillagok alatt...
Fölöttem, messze a végtelen űrben
Bolygók járnak örökös útjokat.

Egy egész világ külön mindegyik
S a titkát egyiknek sem ismerem...
Érzem: a mi világunk mily kicsiny
S az Ő hatalma milyen végtelen!

Nem jártam ott...

Nem jártam ott soha,
De lelkemmel látom:
Havasok kéklenek
Túl a rónaságon,
Ős diadalkapu
Vár: a Királyhágó;
Altallobog rajta
Büszke magyar zászló.
Zeng az öröm végig...
Fel a Hargitáig...
Székely örhegyeknek
Felleges ormáig!

És ott vagyok én is...
Ott röpül a lelkem
Ujjongva, repesve,
Örömgézetten!
Ismerősként köszönt
Minden fény, minden árny,
Ismerősöm e föld...
Hogyne... hiszen hazám!
Bérce, rengetegje,
Zúgó folyóhabja,
Áldott magyar földnek
Legszébbik darabja!

Hisz nem tesz az semmit,
Hogy nem ott születtem,
Az egész magyar föld
Szülőföldem nékem!
Dajkált szeretettel,
Szelíd anyakézzel...
Véremmé vált régen
A magyar kenyérrrel.
Egyformán drága hát
Minden kicsi része,
Erdeje, mezeje,
Napfénye, szélvészese...

Csak az a darab még, —
Jaj, csak az ne fájna!
Idegen járomban
Sóhajjal ne várna!
Mosolyunk közé könny
Miért vegyül érte?
Imádságos ajkunk
Hiszen azt is kérte...

Egyik szemünk nevet,
Könnyezik a másik...
Mennyi még az út a
Teljes virradásig?
Add hát meg már azt is,
Add meg, Uramisten:
A másik szemünk is
Ragyogjon, nevéssen!

Aratás

Érik a búza,	Izmosk feszülnek,
Aranyló búza.	Arcok hevülnek:
Isten a munkát	Végig a tarlón
Most koszorúzza.	Keresztek gyűlnek.

Rajta pecsétje:	Elég volt mára!
Isteni képe	Harang szavára
A búzaszemen	Megáll a dolgos
Ott van bevésve.	Gazda kaszája.

A kasza pendül,	Hála szemébe —
Izmos kar lendül:	Felnéz az égre:
Búza kalásza	Fohásza röppen
A földre terül.	Isten elébe.

Gyorskezü lányok	„Munkám szent bére:
Nyulnak utánok—	A mag — beérve;
Kévébe gyűlnek	Teremtő Isten
Mind a kalászok.	Áldott légy érte!”

— Idenézz, törökméz. Csak tíz fillér a törökméz... Hogy az ustor, Grünbaum úr? ... Jaj, lelkem nagyságám, hogy adhatnám olcsóbban? Az egész vásárban nem talál ilyen tejfölt... Csak tíz fillér egy torgás! Lehet beszállni, mindjárt indulunk... Wo ist die Lisi?... Málnaszörpöt, limonádét tessék!... Nem tud vigyázni? Ne lökdössön... Pisti, hol vagy? Ne báméskodjál... Na, koma, hol isszuk meg az áldomást?... Bicskát, csattot, fésűt tessék...

Ilyenféle mondatok kóvályogtak a fejében. Aztán lassan lecsillapult izgalma és meglátta a rendszert. Kismerte a vásár beosztását. Kis utcák voltak a sátrak között és egy-egy ilyen utcában ugyanazt árulták. Egyik helyen voltak a cipészek meg a csizmadíák. Itt csak cipő, papucs meg csizma volt kirakva. Másik utcában posztót, vásznat és kész ruhát kínáltak. A harmadik helyen voltak az edényesek. Csendőrök is álltak. Kettesével. Komoly, napbarnított arccal nézték a sokadalmat. A napsugár táncolva ugrált fényes szuronyukon és sötétzöld kakastollukon. Legérdekesebb volt Ferkó számára az a hely, ahol játékokat, emléktárgyakat és tréfás apróságokat kínáltak. Ferkó vett is mindjárt

egy érdekes sipot. A vége papírból úgy volt összecsavarva, mint a csiga háza, de ha belefújt az ember, hosszú tölcserre nyúlt meg. Ezt fújta nevetve, és nagyon tetszett neki a játék. Aztán törökmézet vett és azt majszolta.

Ismerőst is találtak: több osztálytársa volt ott. Ezekkel váltott is néhány szót. Látta Tormássyt is. Murgáék is kint voltak. Nagyot köszönt egyik tanárának, aki a kislányát vezette kézenfogva. Akkor sem ijedt meg Ferke, mikor elvesztette maga mellől Gyurit. Később újra összetalálkozott vele. Felültek a körhintára. Aztán málnaszörpöt ittak. Vásárfiának egy szép, pirosnyelű bicskát vett. Megálltak a lacikonyha előtt, ahol cigány húzta és kolbász-, meg zsírszag terjengett. Itt kövér kupecok és keményarcú parasztok itták az áldomást.

Így járták nézelődve a vásárt. Lassan elfogyott a pénzük, és az emberek is megcsappantak. Egyik helyen a sátrat is bontani kezdték. Alaposan elfáradtak, de rengeteg beszélhivalójuk volt. Így mentek haza.

16. Véres áldomás.

A vásár napján nehezen tudott lecsillapodni a megbolygatott város.

Késő estig hangos volt az utca a hazafelé igyekvő kocsiktól. A vendéglők tömve voltak, de a magánházak is tele voltak vendéggel. A sok vidéki felkereste az atyafiságot, barátokat; mindennütt sütöttek-föztek, beszélgettek. A gyerekek örültek a vásárfiának, nem volt olyan ház, ahol nem bolygatta volna meg a megszokott élet rendjét ez az esemény.

A Gimnázium-utca sarkán, nem messze Murgáék lakásától, volt a Fehérvári-féle kocsmá. Itt is nagy volt a vígasság. Egész nap cigány húzta, énekeszó és pohárcsengés hallatszott ki. A kísérezénét a kuglizóból kihallatszó dörrenések szolgáltatták, amint a bá-búk közé hajított golyók nekiütődtek a védőfalnak. Ferkóék egész este hallották ezt szobájukban.

Egyszerre furcsa zaj ütötte meg a két diák fülét: kiabálás, lábdobogás, visítozás hallatszott be.

— Nézzük meg, mi történt — ugrott fel Gyuri.

— Gyerünk — mondta Ferkó.

Már a kapuból látták, hogy a kocsmá előtt nagy csődület van. Minden felől szaladó emberek igyekeznek a vendéglő felé.

— Segítség!!

— Megölik...

— Hívjanak rendőrt!

— Mi történt? — hangozott összevissza.

— Megbicskáltak valakit.

— Kik verekedtek?

— Szabadkai disznókereskedők.

— Gyorsan orvost! — kiáltotta izgatottan egy asszony.

— Ezen már nemigen segít orvos — legyintett egy férfi.

Éppen akkor vitték be az összeszurkált, ájult embert a kocsmáud-

varra, mikor a két diák odaért. Csak úgy ömlött belőle a vér. Amerre vitték, vörös vércsikot hagyott maga után. Egy padra fektették és próbálták felmosni. Vödörszám hordták ki a véres vizet. A két fiú lassan beóvakodott az udvarra. Itt megtudták apránként, hogy mi is történt. Egy odaválói disznókereskedő vásárt csapott a szabadkai kupecekkel. Ennek az áldomását itták itt a kocsmában. Közben összevesztek valamin, és mikor az ember kijött, az öt szabadkai rárontott és összeszurkálta.

— Hogy hívják azt az embert, akit megbicskáltak? — kérdezte Bikácsy az egyik nézelődő embertől.

— Kisnek.

Erre beljebb lopakodott Ferke és megnézte a vérző embert.

— Hiszen ez Kiss bácsi, a böllér — ismerte fel izgatottan Ferkó.

— Hát az — mondta rá az előbbi férfi.

— Gyuri, gyere csak — szólt oda Kakasdinak, — Kiss bácsit támadták meg.

— Igaz?!

— Nézd meg.

— Ő az — hagyta rá Gyuri.

Két rendőr jött akkor oda és mindenkit kikergetett a kocsmáudvarról. A tömeg lassan jött ki és megállt a vendéglő előtt. Gyurkáék sem mentek haza, kíváncsian lestek be a kapun.

Később egy férfi jött ki.

— Meghalt? — kérdezte valaki a tömegből.

— Még nem. Egyre a Józsit emlegeti...

— Ki az?

— A bátyja — mondta egy jól-értelmesült.

— El kellene hívni — ajánlotta egy asszony, de senki sem mozdult.

Ferkó állt egy percig, aztán nekiiramodott futva.

— Hová mész — szólt utána meglepődve Kakasdi.

— Mindjárt jövök — kiáltotta vissza barátjának és futott tovább a Gimnázium-utcán végig, Kiss bácsi lakása felé. Ő tudta, hol lakik a böllér és azt is tudta, hogy abban a házban lakik a bátyja is. Jó messze volt és az egész utat futva tette meg. Csak úgy zihált, mikor odaért és félve bekopogott. Egy férfi nyitott ajtót. Ez lehet a bátyja — gondolta Ferkó.

— Tessék gyorsan jönni, a Kiss bá-

csit összeszurkálták a Fehérvári kocsmában — mondta izgatottan, levegő után kapkodva.

Nagy riadalom támadt a lakásban szavai nyomán. A férfi fogta kalapját és indult is már. Útközben mondotta el neki Ferkó mindazt, amit látott és hallott. Elég gyorsan visszaértek. Akkor már ott volt az orvos és bekötözte a böllért.

— Él még? — kérdezte Bikácsy barátjától.

— Igen. Pedig hét szórást kapott.

— Húha... — ámuldozott Ferkó.

Később kocsira tették az ájult embert és úgy vitték haza.

(Folytatjuk.)

Evangelikus Diáküdülő, Bagolyirtás (840 m.)

Posta: Mátraszentimre.

Evangelikus fiúk jún. 26—júl. 26-ig, leányok júl. 26—aug. 26-ig jöhetnek. Evangelikus diákok napi 4 P-t fizetnek teljes ellátásért. Jelentkezni lehet Glatz Józsefnél, Rákosszentmihály, Rákósi-út 95. (tel.: 408-769), aki készséggel nyújt bővebb felvilágosítást. — A hely biztosítására 10 P előre beküldendő. Ez az összeg az ellátási díjba beszámítódik.

Isten pénze, vagy ördög pénze?

Tompos Gábor istenfélő, templomos gazda szinte izgatottan toppantott be a lelkeszi hivatalba:

— Tisztelendő úr, a jégverés miatt gyűttem vóna...

— Hogy-hogy, Gábor gazda? Talán nem küldte meg a *Jóléti Egyesület* a kártérítési díjat?

— De bizony megküldte az, ma kaptam ezerkétszáz pengőt, minden károm megtérült. Egész boldog vótam tüle, oszt mindenkinek eldicsekedtem, milyen jó intézmény ez az *Evangélikus Jóléti Egyesület*.

— Hát akkor mi a baj?

— Hát, hogy találkoztam a nazarénus Kovács Ferencsel, oszt mikor dicsekszem neki a kártérítéssel, azt mondja: „Ördög píze az, szomszéd, mer ami Isten verése, abba bele kell nyugodni, az ellen nem szabad biztosításokat kötni. Legfőnnebb imádkozni szabad, hogy ne engedje reátok sujtó kezét”. Hát ezért gyűttem, mert az ördögnek én se akarnám eladni magam.

— Látja, Gábor gazda, ez az a bizonyos oktalan szektárius beszéd. Ugyanúgy lehetne mondani, ne vegyünk fel télen prémes bundát, ne bányásszunk szenet, ne fűtsünk vele a szobában, mert Isten akarta, hogy legyen tél, nyár tavasz és ősz, nyugodjunk bele és

álljuk ki a harmincfokos hideget épp úgy, mint a 40 fokos meleget. Ugyanúgy lehetne mondani, hagyjuk a torokgyíkos, skarlátos, himlős gyermekeinket rakásra pusztulni, mint amikor az emberi tudomány még nem találta meg azokat az áldott gyógyszereket, amelyek megmentik őket. Hát így csak a butaság és a sötétség beszélhet. Hisz Isten azzal a paranccsal helyezte az embert a földre: „Hajtsátok uralmatok alá!” S megadta az észet, az erőt is hozzá. Amivel tehát az emberi ész és erő az elemek csapásai ellen védekezni tud, az mind Isten akarata szerint való. Akkor lennének rossz szolgák, ha nem így tennénk, mert akkor elásnánk Istentől kapott fehétségünket. A tűz-, jégkár, betörés, stb. elleni biztosítás is végeredményben egymás segítése. Sok ezernek a pénzéből, akinek nem volt kára, kártérítést kap az, akinek kára volt. Az pedig, hogy a bajban egymást segítsük, igazán csak Isten akarata. Nyugodjon hát meg, Gábor gazda, Isten pénze az, amit a *Jóléti Egyesület*től kapott, nem az ördög pénze.

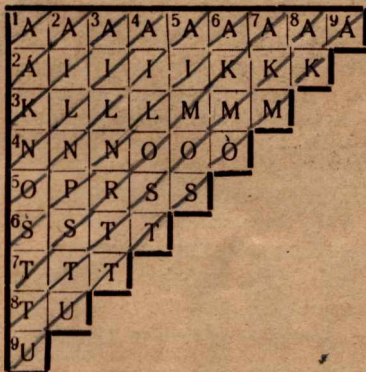
— Köszönöm, Tisztelendő Úr egészen megnyugodtam. De el is dicsekszem vele mindenkinek, hadd lépjen be a *Jóléti Egyesület*be minden evangélikus ember, hisz valóságos Isten áldása ez az intézmény.

A. B.

KOCKAREJTVÉNY.

Borbély Károly

(5 pont)

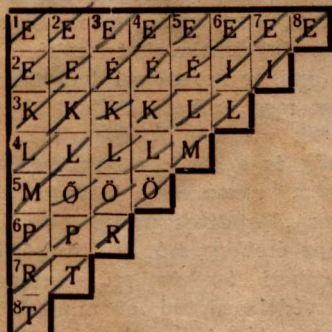
1. Róma hét halmának egyike.
2. Szervezek.
3. Záróeszközöm.
4. Erős szándék.
5. Uranos gyermeke.
6. Két latin szó (megy + száji).
7. Név — franciául.
8. Uuuuuu.
9. Kölöszó.

PALATINUS
ALAKITOK
LAKATOM
AKARAS
TITAN
ITOS
NOM
VK
S

KOCKAREJTVENY.

(5 pont)

Kelemen Tamás

1. Harasztoknál előforduló jelenség.
2. Átlyukasztok.
3. Háziállatéi.
4. Nagy szoba.
5. Magam elé.
6. Román pénzegység.
7. E, e, e.
8. Mássalhangzó.

Az IFJÚ ÉVEK márciusi számának rejtvenymegfejtései:

Keresztrejtvény:

KERESKEDELEMÜGY
ALAKZAT ■ LEMEGY ■
TEJFELES ■ NB ■ YES
OM ■ MAL ■ KEVERI
NEMVÉNEMBER ■ TM ■
AKA ■ LD ■ Ü ■ S ■ LEN
S ■ D ■ YO ■ VESZNEK ■
ÁRA ■ ESZEMBE ■ NIS
G ■ MÁSRA ■ E ■ RA ■ NI
■ LE ■ NEVEL ■ ELKAP
B Á ■ TÉG ■ GITTA ■ IS
A TÖRVÉNY ■ YEN ■ VZ
R ■ NEMNAGY ■ TT ■ SÓ
ÁR ■ FÁY ■ OOÓ ■ ALÁ ■
T ■ TFS ■ ÉL ■ VASÁGY

Betűrejtvények:

Muraköz
Karlalábé
Oroszlán

Kockarejtvény:

MENEKÜLÉS
ELEMÉKET
NEMELEK
EMELET
KELET
ÜKET
LEK
ÉT
S

BUDAPEST, 1941. ÁPRILIS.

XIX. ÉVFOLYAM 8. SZÁM.

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat.

Alapította **Algöver Andor.**

Laptulajdonos: az **Országos Evangélikus Tanáregyesület.**

Főszerkesztő: **Dr. Bánkúti Dezső.** Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. Rempört Elek.**

Szerkesztő bizottság **Arató István,** Kőszeg. **Dr. Blázy László,** Budapest. **Dr. Czinkótszky Jenő,** Békéscsaba. **Dr. H. Gaudy László,** Budapest. **Dr. Keken András,** Hódmezővásárhely. **Kirner Gusztáv,** Békéscsaba. **Máczay Lajos,** Nyíregyháza. **Dr. Ruhmann Jenő,** Sopron. **Dr. Zelenka Margit,** Budapest, vitéz **Zerinváry János,** Bonyhád.

Szerkesztőség: Budapest, VII., Vilma királynő-út 19.

Kéziratok a felelős szerkesztő lakására, Budapest, VII., Damjanich-u. 28/b, III. 22. küldendők.

A kiadóhivatal vezetője: **Ruzicska László,** Budapest, XI., Váli-út 4, II. 2.

Postatakarékpénztári csekkszám: 26.111.

A lap havonként jelenik meg.

Előfizetési ára egy évre 3 pengő; egyes szám ára 40 fillér.

Garab József könyvnyomdája, Cegléd.